

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Charakteristika lokální politické strany
PRO Chomutov**

Lenka Novotná Hyksová, DiS.

© 2012 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Novotná Hyksová Lenka

Veřejná správa a regionální rozvoj - Most

Název práce

Charakteristika lokální politické strany Pro Chomutov

Anglický název

The Characterization of Local Political Party Pro Chomutov

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je charakterizovat regionální politickou stranu Pro Chomutov, její vznik a vývoj, analyzovat její dosavadní volební výsledky a případně elektorát, charakterizovat programový základ strany a zařadit ji dle standardních politologických typologií.

Metodika

Práce bude pojata jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů, statistických přehledů a dotazování (rozhovory). Dále budou použity další standardní teoretické přístupy a typologie využívané v politologii ke studiu politických stran.

Harmonogram zpracování

Studium literatury – do 06/2011 a dále dle potřeby v průběhu zpracování BP

Vyhledání podkladových materiálů – do 07/2011 a dále dle potřeby

Realizace rozhovorů – do 09/2011

Zpracování práce a teze – do 02/2012

Odevzdání práce a teze – do 03/2012

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Chomutov, regionální politická strana, politický program, typologie politických stran, Pro Chomutov

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností: koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2008,
BALÍK, S. - KYLOUŠEK, J. - ČALOUK, D. et al. Krajské volby v České republice 2004. Brno: MPÚ Masarykovy univerzity, 2006,
FIALA, P. - SCHUBERT, K. Moderní analýza politiky: uvedení do teorií a metod policy analysis. Brno: Barrister & Principal, 2000,
FIALA, P. - STRMISKA, M. Teorie politických stran. Brno: Barrister & Principal, 1998,
KOSTELECKÝ, T. Region a politika. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2002,
MAREŠ, M. (ed.) Etnické a regionální strany v ČR po roce 1989. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003,
MRKLAS, L. Krajské volby 2000: fakta, názory, komentáře. Praha: CEVRO, 2001,
STRMISKA, M. Regionální strany, stranické systémy a teritoriálně politický pluralismus : pojetí a typologie evropských regionálních stran a regionálních stranických soustav. Brno: AP, 2005, ISBN 80-902652-5-1.

Vedoucí práce

Kubálek Michal, PhDr. RNDr., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2012

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

V Brně dne 27. 10. 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Charakteristika vybrané lokální politické strany PRO Chomutov" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2012

Lenka Novotná Hyksová

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala vedoucímu bakalářské práce PhDr. RNDr. Ph.D. Michalu Kubálkovi za jeho rady a čas, který mi věnoval při řešení dané problematiky. V neposlední řadě také děkuji všem respondentům, kteří mi poskytli potřebné informace.

Charakteristika lokální politické strany PRO Chomutov

The Characterization of Local Political Party Pro Chomutov

Souhrn:

Bakalářská práce se podrobně zabývá charakteristikou lokální volební strany ve městě Chomutově. Práce se konkrétně věnuje volební straně PRO Chomutov, která vznikla, aby kandidovala do komunálních voleb v roce 2010, tudíž je tato strana nová. Práce je rozdělena do dvou částí a to teoretické (literární rešerše) a praktické. Teoretická část se zabývá všeobecnou charakteristikou politických stran, volebních stran, zájmových (nátlakových) skupin a regionálních stran, jejich funkcí a typologií. Charakteristika je zaměřena i na vysvětlení pojmu voleb, volebních systémů, ale především na legislativu, kde jsou vymezeny pravidla účasti ve volbách.

Praktická část práce popisuje, jak volební strana vznikla, její charakteristiku a volební program, se kterým vstoupila do voleb. V poslední kapitole se věnuje anketnímu šetření, které je zaměřeno na relevanci základních bodů volebního programu strany ve srovnání s tím, jak vybraná témata vnímají občané města.

Klíčová slova:

Chomutov, regionální volební strana, volební program, typologie volební strany, Pro Chomutov

Summary:

This bachelor's thesis details the characteristics of the local election party in Chomutov. The paper focuses specifically the party PRO Chomutov which was established to stand in municipal elections in 2010, hence it is a new party. The work is divided into two parts, theoretical (literature search) and practical (own work). The theoretical part deals with general characteristics of political parties, political parties, interest (pressure) groups and regional parties, their functions and typologies. Characteristics focuses on the explanation of the notion of elections, electoral systems but also on the legislation which defines the rules of participation in elections.

The practical part describes how the election was party, its characteristics and how the election came into the program options. The last chapter is devoted to the public inquiry investigation which focuses on the relevance of the basic points of the election program in comparison with how people perceive selected topics of the city.

Keywords:

Chomutov, Regional electoral Party, election program, typology electoral Party, Pro Chomutov

O B S A H:

1. ÚVOD.....	8
2. CÍL PRÁCE A METODIKA.....	10
2.1 Cíl práce.....	10
2.2 Metodika.....	10
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	12
3.1 Charakteristika politické strany.....	12
3.2 Charakteristika zájmových (nátlakových) skupin.....	14
3.3 Charakteristika volební strany.....	15
3.4 Charakteristika regionální politické strany.....	15
3.5 Typologie politických stran.....	16
3.6 Volby.....	17
3.7 Legislativní ukotvení.....	18
4. VLASTNÍ PRÁCE.....	20
4.1 Město Chomutov.....	20
4.2 Věková a vzdělanostní struktura obyvatel.....	21
4.3 Ekonomická situace a zaměstnanost obyvatelstva.....	21
4.4 Politická situace.....	22
4.5 Důvody založení volební strany.....	23
4.6 Zpochybňování existence strany.....	24
4.7 Charakteristika volební strany PRO Chomutov.....	26
4.8 Programový základ strany.....	32
4.9 Anketa.....	34
4.10 Interpretace ankety.....	35
5. ZÁVĚR.....	39
6. SEZNAM LITERATURY.....	41
7. SEZNAM ZKRATEK.....	44
8. PŘÍLOHY PRÁCE.....	45

1. ÚVOD

Při zkoumání veřejné správy je možné soustředit se na instituce a v rámci tohoto přístupu jsou zkoumány především orgány státní správy a samosprávy a vztahy mezi nimi. Je třeba si také uvědomit, že pro fungování veřejné správy v místním měřítku jsou důležité i další instituce jako např. místní politická a zájmová uskupení, jejich fungování a interakce a z toho plyne i důležitost zkoumání lokálních politických stran pro poznání veřejné správy.

PRO Chomutov je regionální volební strana, která vznikla s účelem zúčastnit se komunálních voleb v roce 2010 v Chomutově. Vznikla hlavně na základě společného jednání občanského sdružení PRO Chomutov se Stranou Zelených. Jelikož Občanské sdružení mělo blízko k občanům města, a to především díky takzvanému blogu na svých internetových stránkách, měla i nově založená volební strana velký úspěch při komunálních volbách. Mým úkolem bylo v této práci stranu PRO Chomutov široce charakterizovat a všimnout si okolností její doposud poměrně krátké existence.

Práce je rozdělena na dvě základní části. První část, teoretická, slouží jako podklad pro zdůraznění základních složek politického systému, kterým se konkrétně zabývám ve druhé části. Postupně charakterizují politické a volební strany, zájmové (nátlakové) skupiny a politickou typologii stran. Další podkapitulu věnuji legislativnímu ukotvení, kde jsou uvedeny podmínky, za kterých strana může vstoupit do voleb a také samotným volbám, které jsou klíčovým bodem pro výběr volební strany.

V druhé, praktické části práce nejprve charakterizují město Chomutov, ve kterém volební strana kandidovala. Zaměřuji se především na věkovou a vzdělanostní strukturu obyvatel a na ekonomickou situaci a zaměstnanost, což slouží, jak věřím, k upřesnění a lepšímu pochopení priorit některých bodů volebního programu strany. Stručně rovněž charakterizují politickou historii ve městě od roku 1994.

Volební strana PRO Chomutov poprvé kandidovala do voleb v roce 2010. Důvody založení strany se zabývám v další části práce. Protože se jedná o novou stranu, která je dle mého názoru napadnutelnější než strany tradiční a zavedené, došlo nevyhnutelně i k několika spekulacím ohledně jejího založení, jichž si v práci rovněž všímám. V charakteristice strany se věnuji také komparaci volebních výsledků strany v jednotlivých volebních okrscích. Vedle obecné charakteristiky strany jsem také rozepsala jejich volební program, kterým získávali přízeň občanů.

PRO Chomutov je nová strana, která za sebou doposud nemá ani jedno celé volební období, a tak je rozhodně předčasné hovořit o jejím úspěchu či neúspěchu v prosazování bodů volebního programu. Proto jsem poslední část vytvořila s pomocí vybraného vzorku obyvatel města; vyhotovila jsem anketu a pokusila se zjistit, nakolik občané souzní s volebním programem strany. Výsledky ankety v závěru stručně interpretuji.

2. CÍL A METODIKA PRÁCE

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat lokální politickou stranu PRO Chomutov, její vznik, vývoj a programový základ strany. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy týkající se především politických stran, zájmových (nátlakových) skupin, typologie politických stran a legislativního ukotvení pro vstup do voleb. Praktická část je orientována na charakteristiku města Chomutov, dále popisuje vznik a vývoj volební strany PRO Chomutov, její volební výsledky a volební program, kde je následně využito anketního dotazníku k zjištění relevance.

Bakalářská práce si klade za obecný cíl podat ucelené informace o nově vzniklé volební straně PRO Chomutov.

2.2 Metodika práce

Práce je pojata jako případová studie. Metodický postup byl stanoven s ohledem na cíle této bakalářské práce. Ke sběru dat byly využity čtyři základní techniky – analýza dokumentů, rozhovor, komparace a anketa.

Teoretická část práce byla vytvořena na základě studia odborné literatury, dokumentů a internetových zdrojů. Oproti tomu praktická část byla zkompletována na základě dostupných materiálů politické strany PRO Chomutov a byl využit i nestandardizovaný rozhovor s lídrem strany Přemyslem Rabasem.

V praktické části použitou metodou byla komparace - porovnání volebních výsledků strany v jednotlivých volebních okrscích Chomutova. K přesnějšímu typologickému zařazení strany byla použita základní skupina modelů.

Závěrečný anketní dotazník, který se skládá ze 13ti otázek, z toho dvou identifikačních (pohlaví a věk respondenta), byl distribuován 66ti respondentům. Otázky byly uzavřené a pro odpovědi byla použita pětistupňová Likertova škála. Anketa testovala, zda klíčové body volebního programu strany považují respondenti za důležité pro sebe či pro město.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Charakteristika politické strany

Politická strana tvoří nezbytnou a nenahraditelnou součást liberálně-demokratického režimu. Jedná se o seskupení občanů, kteří se chtějí účastnit politického života. Chtějí mít moc, aby mohli prosadit své myšlenky a zájmy. Politickou stranu definoval M. Novák ve své knize jako: „...trvalou organizaci, uspořádanou od celostátní až k místní úrovni, která se ve jménu určitého ideologického programu (projektu) snaží sama nebo v rámci koalice dobýt a vykonávat moc, a za tím účelem vyhledává lidovou podporu.“¹

Politickou stranu můžeme nazvat také politickou organizací. Politická strana může vzniknout např. za účelem řešení nějakého konkrétního problému. Jak uvádí K. Adamová a L. Křížkovský: „*Politické strany a politická hnutí v České Republice podléhají registraci podle zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Vznik strany (registrací Ministerstva vnitra nebo na základě skutečností, které ji nahrazují), zánik strany a hnutí (výmaz z registrace), zrušení strany a hnutí (vlastním rozhodnutím nebo rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění), pozastavení činnosti strany a hnutí (rozhodnutím soudu), soudní ochrana a hospodaření stran a hnutí jsou rozvedeny v zákoně o sdružování v politických stranách a politických hnutích.*“²

Charakteristickým znakem politické strany je to, že do strany vstupuje každý občan dobrovolně. Jak dále uvádí Adamová a Křížkovský: „*Členem politické strany mohou být jen fyzické osoby starší 18 let, přičemž každá taková osoba může být členem jen jedné politické strany. Z politické strany nebo hnutí může každý svobodně vystoupit.*“³

Politologie také zkoumá rozdíly v systémech stran. Proto může rozlišit politické systémy jedné politické strany, dvou politických stran nebo více politických stran.

¹ NOVÁK, M., *Systémy politických stran*, s. 23

² ADAMOVI, K., KRÍŽOVSKÝ, L., *Základy politologie*, s. 187

³ ADAMOVI, K., KRÍŽOVSKÝ, L., *Základy politologie*, s. 187

System jedné politické strany monopolizuje politickou moc a pomocí státu se zmocňuje celé společnosti.

Adamová a Křížovský uvedli konkrétní dopady a situace: „*To vede k likvidaci demokratických institucí, občanských práv a svobod, opozice i domnělých odpůrců, k nastolení policejních metod, militarizaci společenského života a devastaci politické morálky, kultury a ostatních projevů právního státu.*“⁴ System dvou politických stran nastává dle Adamové a Křížovského: „*...když uvnitř společnosti trvale soupeří o moc dvě přibližně stejně silné strany...*“⁵ Tento system však nevyklučuje existenci jiných stran. Systemy více politických stran jsou typické pro společnost, kde dochází ke střetům zájmů a kde jsou politické strany nástrojem politického boje.

Hlavním úkolem politických stran je možnost ovlivnit veřejné mínění, prohlubovat politické mínění, podpořit aktivní účast lidí v politickém životě a vést občany k politické odpovědnosti. A jako jeden z nejdůležitějších bodů je podílet se na procesu voleb, neboť politické moci je možné pro politickou stranu dosáhnout pouze vstupem do voleb.

Pokud bychom se podívali na politickou stranu ze sociologického hlediska, tato zajišťuje změnu v životní úrovni a v zájmech populace. Jak uvádí Pecka ve své knize: „*Politické strany v demokratických systémech mají řadu významných funkcí, které jsou nezbytné pro zachování a rozvíjení demokracie. Nejsou státními organizacemi, a proto nemají závazky ke státní moci. Mohou ji kritizovat a žádat nápravu. K dalším jejich funkcím patří jejich působení kontrolní, informační, výchovné a mediální. To jsou charakteristické znaky, které se vztahují převážně k evropské tradici.*“⁶

Z politických stran většinou pochází vládnoucí politikové. Politická strana má podle Nováka za cíl: „*...dobýt moc nebo se podílet na jejím vykonávání, získat hlasy ve volbách, dobýt poslanecká a ministerská křesla, utvořit vládu.*“⁷

⁴ ADAMOVÁ, K., KŘÍŽOVSKÝ, L., *Základy politologie*, s. 186

⁵ ADAMOVÁ, K., KŘÍŽOVSKÝ, L., *Základy politologie*, s. 186

⁶ PECKA, E., *Sociologie politiky*, s. 153

⁷ NOVÁK, M., *Systémy politických stran*, s. 19

Mezi nejzákladnější typologii politických stran, kterou již shrnul Duverger, popsal ve své knize *Systémy politických stran* Novák, kde rozlišil masové strany (*partis de masses*) a kádrové strany (*partis de cadres*) a uvedl, že rozdíl v těchto stranách není v počtu členů, ale v rozdílné struktuře. Masová strana má za úkol vychovávat, aby byla schopna převzít vládu a správu státu. Apeluje spíše na propagaci zájmů, aby oslovila co možná nejvíce voličů. Straně kádrů jde naopak o oslovení známých osobností, připravit volby a udržet kontakt s kandidáty. Novák toto krátce shrnul v jednoduché větě a to: „*Co strany mas získají množstvím, toho dosáhnou strany kádrů selekcí, výběrem.*”⁸

Mezi další a nejznámější typologii patří rozdělení levice a pravice. Levicové strany stručně charakterizovala J. Čechurová, která uvedla: „*...strany levice kladou větší důraz na společenskou solidaritu. Podle jejich názorů je třeba posílit roli státu, a to zejména v oblasti hospodářské a sociální (např. umělé vyrovnávání sociálních rozdílů).*“ K pravicovým stranám dále uvedla: „*Strany pravicové se snaží státní zásahy minimalizovat a kladou důraz na člověka jako individuum.*”⁹

3.2 Charakteristika zájmových (nátlakových) skupin

Politický život ovládají organizace, které spolu soutěží. Mezi první patří právě výše zmíněné politické strany a jako druhou kategorií jsou nátlakové skupiny. Jak uvedl konkrétněji Novák: „*...politická strana má za cíl dobýt moc a udržet ji, kdežto nátlaková skupina se spokojuje s působením na politické předáky, aniž by chtěla zaujmout jejich místo.*”¹⁰ Tudíž nátlaková skupina má za cíl ovlivňovat politickou moc a vyvíjet na ni tlak. Nová politická hnutí se začala objevovat ve druhé polovině 20. století a jak dále Novák uvedl: „*Často vyrůstají z občanských iniciativ (např. ochránci životního prostředí protestující proti stavbě nějaké atomové elektrárny, dají vznik ekologickému hnutí.*”¹¹ Toto je konkrétně případ uváděný v praktické části práce. Původně spíše nátlakové sdružení PRO Chomutov se přerodilo ve volební stranu s preferencemi přímo kontrolovat chod města. Klasifikovat zájmovou skupinu můžeme podle E. Pecky a to konkrétně

⁸ NOVÁK. M., *Systémy politických stran*, s. 31

⁹ ČECHUROVÁ, J., *Česká politická pravice*, s. 5

¹⁰ NOVÁK. M., *Systémy politických stran*, s. 19

¹¹ NOVÁK. M., *Systémy politických stran*, s. 20

podle: „intenzity jejich způsobu působení; podle organizace.“¹² Dále Pecka uvedl: „Při této klasifikaci je třeba vyloučit na jedné straně ty skupiny, které nemají žádné vztahy k politice a na druhé straně ty, jejichž cílem je získat politickou moc, tedy politické strany. Obě skupiny se liší od zájmových (nátlakových) skupin tím, že zájmové skupiny vznikají, aby ovlivňovaly ty, kteří jsou u moci.“¹³

3.3 Charakteristika volební strany

Volební strana je charakterizována v zákoně č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, kde je uvedeno: „Volební stranou podle tohoto zákona mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.“¹⁴

3.4 Charakteristika regionální politické strany

Definicí a vymezením termínu regionální politická strana se zabývalo hned několik autorů. Proto definovat ji je velmi obtížné, neboť se neustále vyvíjí. Podle Mareše lze regionální strany vymezit jako: „...samostatné stranicko-politické formace regionální obediencie, jejichž ideově-programová i organizační identita, stejně jako jimi používané (a s jejich identitou spjaté) zdroje politické legitimace a volební mobilizace mají regionální charakter.“¹⁵ Dle M. Strmisky neexistuje uspokojivá definice regionální strany, ovšem on ji konstatuje jako: „...formace s regionálně ohraničenou voličskou základnou a mobilizačními zdroji, reprezentující sub-státní, regionální společenství zájmů, jako formace, jež funkce politické strany v plné míře vykonávají v regionálně definovaném operačním prostoru, což je také kvalitativně odlišuje od „celonárodních“ či lépe řečeno celostátních stran.“¹⁶

¹² PECKA, E., *Sociologie politiky*, s. 154

¹³ PECKA, E., *Sociologie politiky*, s. 154

¹⁴ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, <http://www.mvcr.cz/soubor/zakon-491-2001-pdf-70022.aspx>, [cit. 2011-11-05]

¹⁵ MAREŠ, M., *Etnické a regionální strany v ČR po roce 1989*, s. 10

¹⁶ STRMISKA, M., *Regionální strany a stranické systémy*, s. 11

3.5 Typologie politických stran

V této souvislosti je vhodné rozlišit několik základních modelů regionální strany. M. Mareš toto rozdělil na několik skupin:

- „a) Regionální strana, jež vznikla a vyvíjela se jakožto „čistá“, autentická autonomistická strana, jako „strana teritoriální obrany“ vzešlá z konfliktů centrum versus periferie;*
- b) Regionální strana, jež se vyvinula z neúspěšné „celonárodní“-celostátní strany (resp. z jejího jádra či dominantní frakce);*
 - c1) Regionální strana, jež představuje produkt regionalizace a osamostatnění jednotlivé regionální pobočky celostátní strany (při zachování existence příslušné mateřské celostátní strany včetně jejích-alespoň některých-regionálních poboček);*
 - c2) Regionální strana vzniklá v důsledku všeobecné regionalizace-fragmentace celostátní strany (zahrnující úplný zánik mateřské strany);*
 - c3) Regionální strana představující výsledek regionalizace-osamostatnění všech regionálních poboček celostátní strany (s přetrváním mateřské strany v neregionální sféře);*
 - d1) Regionální strana vzešlá z regionalizace a z osamostatnění jednotlivé filiálky multiregionální či makroregionální (tedy nikoli celostátní) strany;*
 - d2) Regionální strana vzniklá v důsledku všeobecné regionalizace-fragmentace meziregionální či makroregionální strany (zahrnující úplný zánik mateřské strany);*
 - d3) Regionální strana představující výsledek regionalizace-osamostatnění všech regionálních poboček meziregionální či makroregionální strany (s pokračující existencí mateřské strany v neregionální sféře);*
- e) Regionální strana pocházející z transformace subregionální či lokální stranicko-politické formace či formací;*
- f) Regionální či spíše quasi-regionální strana, jež „regionální“ charakter získala dodatečně a v důsledku působí víceméně exogenních faktorů vyvolaných zásadní proměnou teritoriálně-politického uspořádání, resp. státních hranic (rozdělení či anexe daného území-regionu, sloučení různých teritoriálních útvarů v rámci nového státu atp.)¹⁷*

¹⁷ MAREŠ, M., *Etnické a regionální strany v ČR po roce 1989*, s. 12-13

3.6 Volby

Volby jsou klíčové pro volbu občanů i pro každou demokratickou politickou soutěž. Volebním právem se zabývá i Listina základních práv a svobod. Volební právo je právo osobní, veřejné a je nástrojem vůči veřejné moci. Volební právo můžeme tedy charakterizovat jako O. Krejčí, který uvedl: „*Podle nových právních předpisů zůstalo volební právo definováno jako obecné, rovné a přímé s tajným hlasováním.*”¹⁸ Dále je stanoveno, že strany, které se účastní voleb, mohou podávat pouze jednu kandidátku a kandidáti mohou kandidovat pouze na jedné listině. Volič pak hlasuje pro listinu jedné strany. U komunálních voleb umožňuje tzv. pašování hlasů, což vysvětlili M. Antoš a J. Wintr ve své knize: „*Procedura je následující: volič může rozdělit celkem tolik hlasů, kolik se volí členů zastupitelstva. Může se přitom rozhodnout, zda dá hlasy jednotlivým kandidátům, preferované volební straně, nebo obě varianty zkombinuje – tedy část rozdělí mezi jednotlivé kandidáty a zbytek přidělí jedné volební straně.*”¹⁹ Kandidáti jsou na listině seřazeni podle pořadí tak, jak si strana sama určila. Do skrutinia postupují pouze strany, které překonali v rámci kraje 5% z celkového počtu platných hlasů. Mandáty se následně rozdělují pomocí D'Hondtovy formule, neboli metodou volebního dělitele, která byla navržena právě pro komunální volby. Formule pak přikáže každé straně výsledný počet mandátů.²⁰

Výsledky jsou různé podle parametrů příslušného volebního obvodu. Pokud jde o menší obce, zesiluje se síla nejúspěšnějších politických formací. Je výjimečné, když by v malé obci byly např. dvě a více větších politických stran. Nevýhodou malých seskupení se často stává nenaplnění celé kandidátky. Jako příklad můžeme uvést situaci, kdy kandiduje např. jen 10 kandidátů do 20ti členného zastupitelstva. Volební strana může obdržet maximálně 10 hlasů, což ji v konečném sčítání oslabuje.²¹

¹⁸ KREJČÍ, O., *Knihy o volbách*, s. 186

¹⁹ ANTOŠ, M., WINTR, J., *Volby, demokracie, politické svobody*, s. 43-44

²⁰ MRKLAS, Ladislav. *Krasjké volby 2000*

²¹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálních politických systémech*

3.7 Legislativní ukotvení

K tomu, aby do voleb mohla vstoupit volební strana, musí splnit podmínky, které jsou stanoveny v zákoně číslo 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Vyzdvihnu zde jen paragrafové ustanovení, které se nadále týká praktické části práce.

Podle výše citovaného zákona je v § 20 konkrétně uvedeno, kdo může kandidovat do komunálních voleb. Ustanovení zní následovně: *„Volební stranou mohou být registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.“*²²

Dále je v ust. § 20 citovaného zákona uvedeno: *„Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany. Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do zastupitelstva obce.“*²³

Jelikož se vyskytly spory týkající se petic, které sdružení PRO Chomutov podávalo, stojí za zmínku ještě následující citace tohoto zákona: *„Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporující její kandidaturu. V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, za které volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Potřebný počet voličů je stanoven v příloze zákona 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí. Číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem*

²² Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, <http://www.mvcr.cz/soubor/zakon-491-2001-pdf-70022.aspx>, [cit. 2011-11-05]

²³ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, <http://www.mvcr.cz/soubor/zakon-491-2001-pdf-70022.aspx>, [cit. 2011-11-05]

*nahoru. Potřebný počet hlasů na petici uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.*²⁴ K tomuto Antoš a Wintr ve své knize uvádějí, že zavedení těchto procentních hranic vzbudilo kritiku a Zdeněk Koutský tuto změnu komentoval: *„Volební strany složené z nezávislých kandidátů nebo jejich sdružení byly připuštěny k volbám jen tehdy, pakliže odevzdaly petici s taxativně stanoveným procentem podpisů občanů obce podporující podání kandidátky. Zákonodárce prakticky legálně znemožnil kandidaturu nezávislých ve velkých městech, kde petice musí obsahovat u sdružení nezávislých kandidátů desetitisíce podpisů.*“ Dále v knize Antoš uvádí: *„Pro kandidáty ve větších obcích je proto výhodnější nechat si zaregistrovat celorepublikovou politickou stranu. Stávající zákonná úprava je tak příčinou toho, že je v České republice registrován velký počet v zásadě lokálních politických stran, které mimo období voleb fakticky nevykonávají žádnou činnost.*“²⁵

²⁴ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, <http://www.mvcr.cz/soubor/zakon-491-2001-pdf-70022.aspx>, [cit. 2011-11-05]

²⁵ ANTOŠ, M., WINTR, J., *Volby, demokracie, politické svobody*, s. 41-42

4. PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE

4.1 Město Chomutov

Město Chomutov leží v Ústeckém kraji, 49 km jihozápadně od Ústí nad Labem. Od 1. července 2006 je statutárním městem. Zaujímá plochu 29,26 km² a v roce 2011 zde žilo 50 123 obyvatel, čímž je 22. největším městem České republiky, pátým v Ústeckém kraji. Leží na úpatí Krušných hor a na severovýchodě stavebně splývá s městem Jirkovem.²⁶

Chomutov je zapsán do podvědomí lidí jako město těžkého průmyslu, hutnictví a také díky těžbě hnědého uhlí. K největší společnosti patří Severočeské doly a.s. Cenné historické památky se nachází ve středu města a tvoří památkovou městskou zónu. K turistickým zajímavostem patří Kamencové jezero a Podkrušnohorský zoopark.²⁷

Bezručovo údolí, které se nachází v bezprostřední blízkosti města, bylo v roce 2002 vyhlášeno přírodní památkou. Údolí je 13 km dlouhé a 200 m hluboké a rozkládá se po obou stranách řeky Chomutovky.²⁸

Chomutov je mimo jiné známý Kamencovým jezerem, údajně jediným svého druhu na světě (druhé kamencové jezero na světě v Kanadě vyschlo). Vodní plocha vznikla koncem 18. století zatopením prostoru po těžbě kamencových břidlic. Vysoký obsah kamence ve vodě (kolem 1 %) z jezera působí jako malé „Mrtvého moře“, čímž například zabraňuje růstu řas a sinic. V letních měsících slouží ke koupání. Jako přírodní útvar je jedinečné a i ve světovém měřítku ojedinělé.²⁹

²⁶ Oficiální stránky města Chomutov, <http://www.chomutov-mesto.cz/spravni-cleneni/d-106710/p1=36882>, [cit. 2011-11-03]

²⁷ FINSTRLOVÁ, Helena a kolektiv, *Souhrnná zpráva* (vytvořena pro interní účely samosprávy města Chomutov)

²⁸ Oficiální stránky města Chomutov, http://www.chomutov-mesto.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=5245&id_u=28468&p1=36839, [cit. 2011-11-03]

²⁹ Kamencové jezero, <http://www.kamencovejezero.cz/cs/informace/o-vode>, [cit. 2011-11-03]

Na Kamencové jezero navazuje chomutovský Podkrušnohorský zoopark, zoologickou zahradu zaměřenou na chov evropských a asijských zvířat. Zoo proslulo chovem rosomáka, jediného na území České Republiky. V minulosti byl součástí parku i recesistický výběh ropáka bahnomilného, který ale zoologická zahrada zrušila, když se stal předmětem soudního sporu, protože byl vytvořen bez vědomí výtvarnice Barbary Šalamounové, která vytvořila výtvarnou podobu ropáků pro studentský film Jana Svěráka.³⁰

4.2 Věková a vzdělanostní struktura obyvatel

Studiem vývoje věkové struktury města za poslední roky lze od roku 1991 zjistit klesající podíl dětí v populaci, zatímco podíl osob ve věku 65 let a více pozvolna roste. Průměrný věk obyvatel je však ve srovnání s ostatními územími relativně nízký, což je dáno vyšším počtem dětí z 80tých let, a početným romským etnikem, které je charakteristické vyšší porodností. Město opouští zhruba stejný počet obyvatel, jako se do města naopak stěhuje, čili migrace není hlavním důvodem přírůstku či úbytku obyvatel. K pohybu dochází nejčastěji v rámci okresu, a to díky nové výstavbě v menších obcích. U pracovně činných obyvatel Chomutova převažuje nižší úroveň vzdělanosti, tj. bez vzdělání, se základním vzděláním nebo středoškolským vzděláním bez maturity (přibližně 70%).³¹

4.3 Ekonomická situace a zaměstnanost obyvatelstva

Charakter města byl značnou měrou ovlivněn nerostným bohatstvím, a to především těžbou uhlí a rozvojem těžkého průmyslu po 2. světové válce (Válcovny trub a železárny, kdysi Mannesmannovy podniky a Závod Julia Fučíka, kdysi Poldina huť). Na území města byl hlubinný důl Jan Žižka a v okolí města povrchové hnědouhelné doly. Dřívější těžký průmysl je postupně nahrazován lehkým v nových průmyslových zónách. V těžkém průmyslu bylo zaměstnáno přibližně 35% pracujících, což je mimo jiné důvodem nižší úrovně vzdělání místní populace.

³⁰ Podkrušnohorský zoopark, <http://www.zoopark.cz/cs/o-nas>, [cit. 2011-11-03]

³¹ Demografie, www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artellD=457, [cit. 2011-11-03]

V současné době převažují v okrese menší podniky lehkého a kovodělného průmyslu, malé montážní závody a služby. Nové rozložení firem a podniků způsobilo nerovnováhu v nabídce a poptávce po práci na Úřadě práce. Logicky převažují uchazeči o práci s nižším vzděláním, kteří se na místním pracovním trhu nedokáží dostatečně prosadit.

Podle Klasifikace zaměstnání (KZAM) je nejvíce volných pracovních míst pro řemeslníky a kvalifikované výrobce, zpracovatele a opraváře a též pro provozní pracovníky ve službách a obchodě. Kapacita volných míst také narůstá pro technické, zdravotnické a pedagogické pracovníky a též pro vědecké a odborné duševní pracovníky. Nejvíce uchazečů o zaměstnání je mezi pomocnými nekvalifikovanými pracovníky, jichž se o volné místo v březnu 2006 ucházelo 3 178. Tito lidé však mají nejnižší pravděpodobnost zaměstnání získat, neboť na jedno volné pracovní místo jich připadá 99,3. Nejméně uchazečů na jedno pracovní místo naopak v průměru připadá v kategorii zákonodárců, vedoucích a řídicích pracovníků, a také vědeckých a duševních pracovníků (v obou kategoriích připadá na 1 volné místo 4,7 osob). Poptávka po pracovních místech tedy celkově velmi výrazně převyšuje jejich nabídku. V roce 2010 bylo k dispozici v evidenci chomutovského úřadu práce volných 325 pracovních míst, ale v evidenci o zaměstnání bylo vedeno 9 246 uchazečů.³²

4.4 Politická situace

V roce 1994 ve městě Chomutově vyhrála komunální volby Občanská Demokratická Strana (ODS). Z voleb vzešlo 36 zastupitelů, přičemž starostou města byl zvolen Mgr. Jiří Polanský (ODS).

O čtyři roky později (1998) vyhrála komunální volby opět ODS. Starostou města byl zvolen Ing. Bohumil Bocian (ODS). Mezi 36ti zastupiteli byl i MVDr. Přemysl Rabas vykonávající funkci ředitele podkrušnohorského zooparku. Kandidoval bez politické

³² Demografie, www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artellD=457, [cit. 2011-11-03]

příslušnosti na kandidátní listině Strany zelených. V tomto roce se mezi zastupitele prosadila také Ing. Ivana Řápková (ODS).

Také v letech 2002 a 2006 vyhrála volby v Chomutově ODS a starosty se postupně stali Alexandr Novák (ODS) a Ing. Ivana Řápková (ODS). Za vlády „první ženy“ coby již primátorky Statutárního města vypadalo rozložení mandátu v zastupitelstvu následovně: ODS 14, ČSSD 11, KSČM 6, SZ 4.

V posledních volbách, v roce 2010, zvítězila ve volbách Česká strana sociálně demokratická (ČSSD). V těchto volbách se poprvé o hlasy voličů ucházely také nově vzniklé politické strany, např. Nespokojení občané (NO!), Severočeši nebo PRO Chomutov vedená MVDr. Přemyslem Rabasem. Za primátora byl zvolen Mgr. Jan Mareš.

4.5 Důvody založení volební strany

Zabývejme se nejprve občanským sdružením, které na přelomu roku 2007/2008 založil Ing. Jan Hartman. V této době bylo ve vedení města rozhodnuto o větším množství důležitých projektů a bylo podepsáno několik větších smluv o pronájmu městského majetku. Tyto projekty ve větší míře ovlivnily chod města a především jeho finanční situaci. Co se týká uzavřených smluv, nejkontroverznější se zdála být smlouva o pronájmu Kamencového jezera.³³ Dalším impulsem ke zrodu sdružení bylo také odvolání MVDr. Přemysla Rabase z funkce ředitele podkrušnohorského zooparku. V té době byl Dr. Rabas jedním z kritiků vedení města a sympatizoval s názory sdružení, aniž by byl jeho členem. Takto se zrodilo občanské sdružení PRO Chomutov.

³³ Základní body této smlouvy pro bližší simulaci stavu jsou, že podnájemní smlouva Kamencového jezera včetně movitých i nemovitých věcí a zařízení, tj. koupaliště, hotel, chaty, ubytovny, autokemp, parkoviště, občerstvení, restaurace, kadeřnictví, občerstvovací stánky, minigolf a vodní vlek o rozloze cca 299 000 m². Nájemné bylo stanoveno ve výši 250.000,- Kč za rok. Doba nájmu byla sjednána od 1. 3. 2008 do 31. 10. 2057, což je 49 let. Ve smlouvě nebyla dohodnuta možnost výpovědi - předčasného ukončení smluvního závazku a kromě jiného, má nájemce možnost čerpat z prostředků pronajímatele částku minimálně 2.500.000,- Kč ročně pro potřeby rekonstrukce, oprav a dalších nutných výdajů k bezpečnému provozování.

Počátkem roku 2010, kdy se blížily volby do zastupitelstva, chtělo občanské sdružení kandidovat do komunálních voleb. Jedním ze základních podmínek vzniku strany jsou stanovy, které společně s listinou podpisů a návrhem na registraci zasílají Ministerstvu vnitra ČR ke schválení. Nedílnou součástí je právě petice s podpisy a údaji konkrétních občanů. Občanské sdružení se skládalo převážně z nezávislých kandidátů a tak pro zaregistrování bylo potřeba 7% podpisů z celkového počtu obyvatel města. Město Chomutov má více jak 50.000 obyvatel, proto bylo potřeba získat přesně 3.532 podpisů, což je téměř 10% oprávněných voličů a více než třetina voličů, kteří se zúčastnili posledních komunálních voleb. Občanské sdružení shromáždilo za dva měsíce více než 2.500 podpisů, ale stále jim necelých tisíc podpisů chybělo. Vzhledem k tomu, že občanské sdružení a SZ si byly blízcí názory na současnou situaci ve městě, dohodly se na spolupráci a vytvořily tak volební stranu PRO Chomutov, na jejichž kandidátce byly i čtyři zástupci SZ. Zbylých 31 zástupců bylo bez politické příslušnosti. Lídrem volební strany byl Přemysl Rabas. Místo původního sdružení nezávislých kandidátů, které by skutečně potřebovalo cca 3.500 podpisů, jde do komunálních voleb jako volební strana nezávislých kandidátů a Strany zelených. Tím, že se kandidáti zaštitili SZ, vyhnuli se povinnosti mít plné petiční archy. Při takovém způsobu by plně postačovalo 1.000 hlasů, které již občanské sdružení mělo. Seznam kandidátů volební strany PRO Chomutov je součástí přílohy č. 1. této práce.³⁴

4.6 Zpochybňování existence strany

Dělnická strana sociální spravedlnosti (dále jen DSSS) podala námítky proti kandidátce PRO Chomutov. Jednalo se především o zrušení registrace kandidátní listiny volební strany PRO Chomutov pro volby do zastupitelstva Statutárního města Chomutov, které vydal Magistrát města dne 27. 8. 2010. Stěžejním bodem tohoto návrhu DSSS byla skutečnost, že: *“...dle článku 7 odst. 2 písm. c) Stanov Strany zelených zaniká členství člena ve straně mimo jiné nezaplacením členských příspěvků podle hospodářského řádu Strany zelených. S platností od 9. 1. 2010 jsou dle § 4 Hospodářského řádu Strany zelených základní roční členské příspěvky 400,- Kč. Členské příspěvky se platí nejpozději*

³⁴ Oficiální stránky volební strany PRO Chomutov, www.prochomutov.estranky.cz, [cit. 2011-09-06]

do 31. 3. příslušného roku. Nedojde-li k zaplacení a nápravě, poté nejpozději do 31. 5. příslušného roku, je členovi strany ukončeno členství a je vyškrtnut ze strany. Mezi základní povinnosti člena strany mimo jiné patří dle článku 6 odst. 2 písm. c), g) Stanov Strany zelených dodržovat vnitřní předpisy a osobně platit řádně členské příspěvky ve stanovené lhůtě a výši.³⁵ DSSS konkrétně namítala, že: „...do dne podání jeho návrhu nebyl v plné výši 400,- Kč uhrazen členský příspěvek MVDr. Přemyslem Rabasem, lídrem kandidátky volební strany PRO CHOMUTOV, který k datu 31. 5. 2010 měl evidovanu úhradu členského příspěvku pouze ve výši 300,- Kč, rovněž Bc. Marcela Vörösová nemá dle navrhovatele uhrazený členský příspěvek (a to ani částečně).“³⁶ DSSS konstatuje, že vzhledem ke skutečnosti, že neměli řádně a včas MVDr. Rabas a Bc. Vörösová uhrazeny členské příspěvky, ukončilo se jim s účinností k datu 1. 6. 2010 členství ve Straně zelených. Dále DSSS poukazovala na tuto skutečnost: “...rozhodnutí o vytvoření společné kandidátky Strany zelených a nezávislých kandidátů bylo na schůzi základní organizace Strany zelených dne 18. 6. 2010 přijato hlasováním za účasti osob, které již v době hlasování nebyly řádnými členy strany. Toto rozhodnutí bylo tedy přijato stranickým orgánem, který k tomu byl nezpůsobilý a je tedy dle názoru navrhovatele neplatné.”³⁷ Stěžovatel se rovněž ve svém návrhu odvolává na schůzi dne 28. 7. 2010, kdy: “...byl jako zmocněnec volební strany doporučen M. Zeman a jako zástupce I. Houřová. Na vlastní kandidátní listině podané k registraci dne 10. 8. 2010 je však jako zmocněnec uvedena paní M. Sekerková, která byla jako zmocněnec delegována až na základě usnesení č. 3 ze dne 15. 8. 2010, tedy až po podání kandidátní listiny k registraci.”³⁸ Proto bylo podle stěžovatele hlasování o kandidátní listině v rozporu se Stanovami Strany zelených, neboť byla učiněna osobami k tomu neoprávněnými. Kvůli uvedeným skutečnostem podala DSSS návrh projednání ke Krajskému soudu. Krajský soud v Ústí nad Labem ze dne 13. 09. 2010 rozhodl návrh zamítnout, neboť: “...soud v daném řízení musí vycházet pouze ze skutkových zjištění vztahujících se k náležitostem kandidátní listiny a jejím případným vadám, pro něž by nemělo dojít k registraci kandidátní listiny a pro něž by tudíž měla být registrace kandidátní listiny odmítnuta. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že na kandidátní listině volební strany PRO CHOMUTOV předložené k registraci je řádně

³⁵ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

³⁶ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

³⁷ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

³⁸ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

uveden zmocněnec volební strany Miroslava Sekerková i náhradník zmocněnce Miroslav Zeman včetně jejich podpisů a uvedení místa trvalého pobytu.”³⁹

Způsob, jakým byl zmocněnec strany či jeho náhradník ustanoven v rámci vnitrostranického postupu či v rámci dohody nezávislých kandidátů, není předmětem přezkumu kandidátní listiny ze strany registračního úřadu. Proto se touto skutečností nemůže zabývat ani soud v rámci soudního přezkumu. Soud tedy dospěl k závěru, že Magistrát města Chomutov nepochybil a postupoval v souladu se zákonem, pokud za situace, kdy nejpozději 60 dnů před konáním voleb neměl prokázáno, že údaje o politické příslušnosti Přemysla Rabase a Marcely Vörösovové jsou nesprávné, kandidátní listinu volební strany PRO Chomutov registroval.⁴⁰

Společná kandidatura Zelených s nezávislými kandidáty PRO Chomutov nejspíše vadí i některým členům, dokonce by i raději zrušili už sestavenou kandidátku a do voleb v Chomutově nešli vůbec. Jeden ze SZ, Petr Sas, poslal stížnost ke stranické revizní komisi. Podle jeho názoru byly hrubě porušeny vnitřní stanovy strany při sestavování kandidátní listiny. Tříčlenná krajská revizní komise mu v tomto dala za pravdu a navrhla její zrušení. Ústřední revizní komise v Praze ale námitky neakceptovala s odůvodněním, že jsou nesmyslné a že k žádnému pochybení nedošlo.

DSSS stejně jako Petr Sas ale tvrdí, že byly porušeny stanovy strany. Petr Sas je rovněž autorem textu, který byl mimo jiné zaslán na Magistrát města zaměstnancům prostřednictvím e-mailu a který líčí vznik volební strany PRO Chomutov. Tento text je součástí příloh. (viz příloha č. 2)

4.7 Charakteristika volební strany PRO Chomutov

Volební strana PRO Chomutov vznikla spojením občanského sdružení PRO Chomutov a SZ, které poukazovalo na možnost, že vedoucí politické strany ovlivňují činnost orgánů města hlavně v oblasti velkých zakázek, investic a prodeje majetku.

³⁹ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

⁴⁰ KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č.j. 15A 78/2010-109

Volební strana si ponechala název původního občanského sdružení, který je ve skutečnosti zkratkou pro slova Pokora, Rozum, Odpovědnost.

V současnosti má strana 35 zástupců, kdy všichni tito kandidovali ve volbách do zastupitelstva města v roce 2010. Složení kandidátů můžeme rozdělit do dvou skupin, a to členy bez politické příslušnosti a členové Strany zelených. 31 kandidátů je bez politické příslušnosti a 4 kandidáti jsou členy Strany zelených.

Z pohledu typologie stran je možné zařadit volební stranu PRO Chomutov většinou jako regionální stranu, která vznikla a vyvíjela se jako „čistá“, autentická a samostatná strana, také jako „strana teritoriální obrany“, která vzešla z konfliktu vedení města proti širší veřejnosti. (centrum proti periferii - tedy sdružení PRO Chomutov) a současně jako regionální strana, která představuje částečné osamostatnění regionální pobočky makroregionální strany, přičemž mateřská strana v neregionální sféře pokračuje dále (členové SZ).

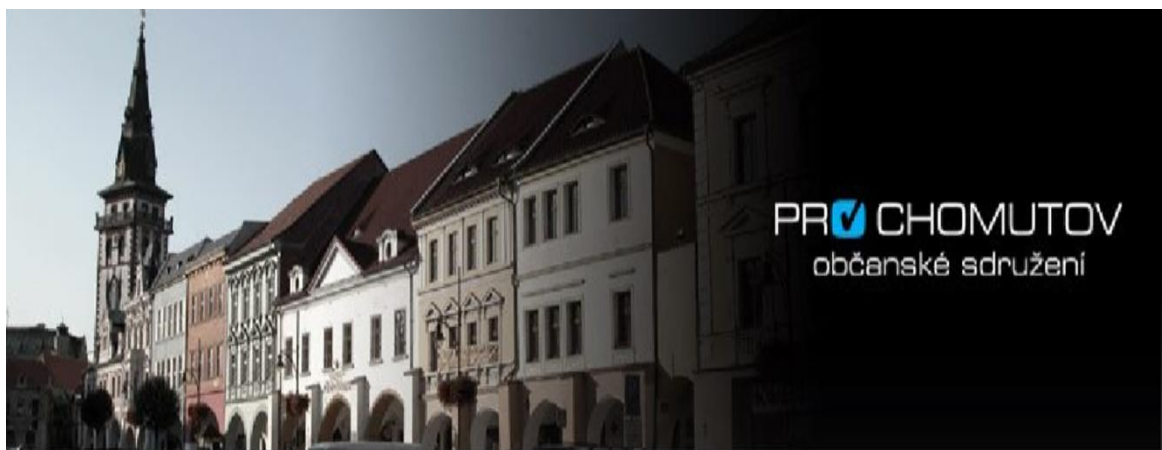
Základem volebního programu pro komunální volby roku 2010 bylo vyzdvihnout to, co hlásalo občanské sdružení před komunálními volbami a to především zjednodušení veškerého dění Magistrátu města, činnosti zastupitelů a děje zasahujícího do chodu města. Tohoto se týká také informovanost a průhledné prostředí ve veřejných zakázkách, v hospodaření města, regulace nebo zrušení nevýhodných smluv a zajištění pravidel pro malé zakázky.

V popředí svého zájmu má také otázky nezaměstnanosti, dostupnosti městských bytů pro potřebné a sociálně slabé, problematiku drogově závislých včetně preventivních programů a na to navazující omezení hazardu (herních automatů i loterijních video terminálů na území města) a v neposlední řadě také otázky zdravotnictví.

Charakter strany je poznamenán samozřejmě také vlivem členů SZ např. citlivé zvažování pokácení každého stromu.

Začlenit politickou stranu na pravici, levici nebo střed je v tomto případě obtížnější, neboť lídr Přemysl Rabas zastává teorii, že strana je buď dobrá nebo špatná.⁴¹ V jejím programu najdeme jak levicové, tak pravicové směřování a bezesporu není pevně ukotvena ani na jednom z obou těchto pólů. Můžeme ji proto směle označit za stranu středovou s poměrně významným akcentem na životní prostředí. Tomu odpovídá i barevná prezentace loga, kdy je použit bílý text na černém pozadí, čímž se vyhnul tradičnímu rozdělení barev.

Obrázek č. 1 – logo volební strany PRO Chomutov

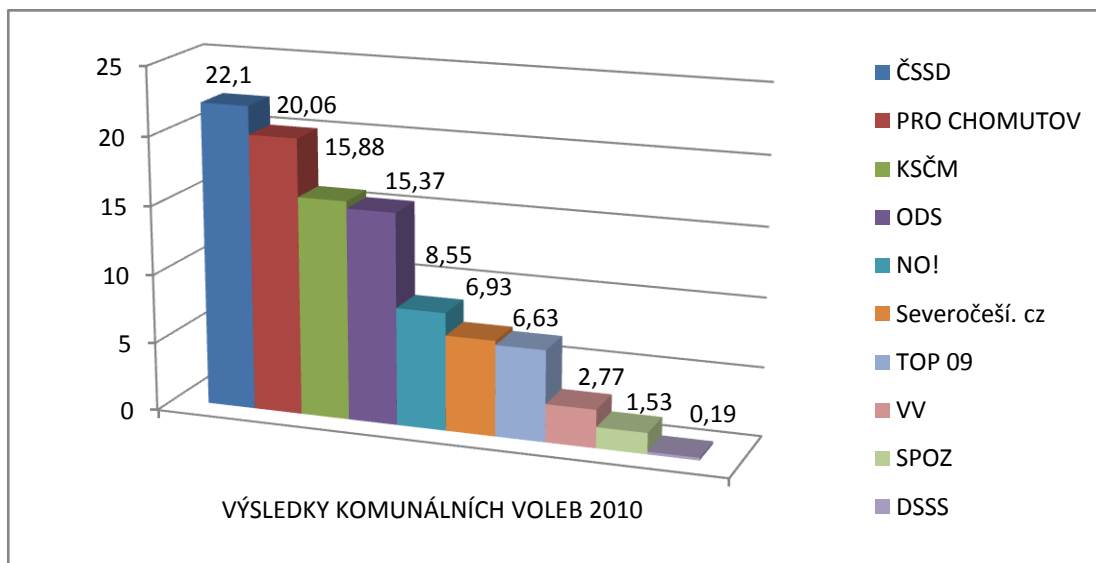
Dále uvedl, že kolem této strany se objevilo několik stranu poškozujících tvrzení, avšak žádná z nich nebyla doložena. Výskyt takových tvrzení je možné přičítat tomu, že jde o stranu nově vzniklou, s cílem uškodit ji, neboť nový subjekt bývá teoreticky napadnutelnější. Rabas je ale přesvědčen, že všechno zinscenovala v té době vládnoucí strana ODS. Dělnické straně slíbila ODS prosazení určitých věcí z jejich návrhu jejich programu a navíc Petr Sas je spřátelen s Ivanou Řápkovou, tudíž nástroje k dispozici ODS měla, aniž by někde figurovala její strana.⁴²

⁴¹ RABAS, Přemysl : Ústní sdělení, 8.ledna 2012

⁴² RABAS, Přemysl : Ústní sdělení, 8.ledna 2012

Komunální volby v roce 2010 skončily následovně:

Graf č. 1 – výsledky komunálních voleb

Zdroj: <http://volby.idnes.cz/komunalni-2010.asp?kraj=6&okres=4202>, vlastní zpracování

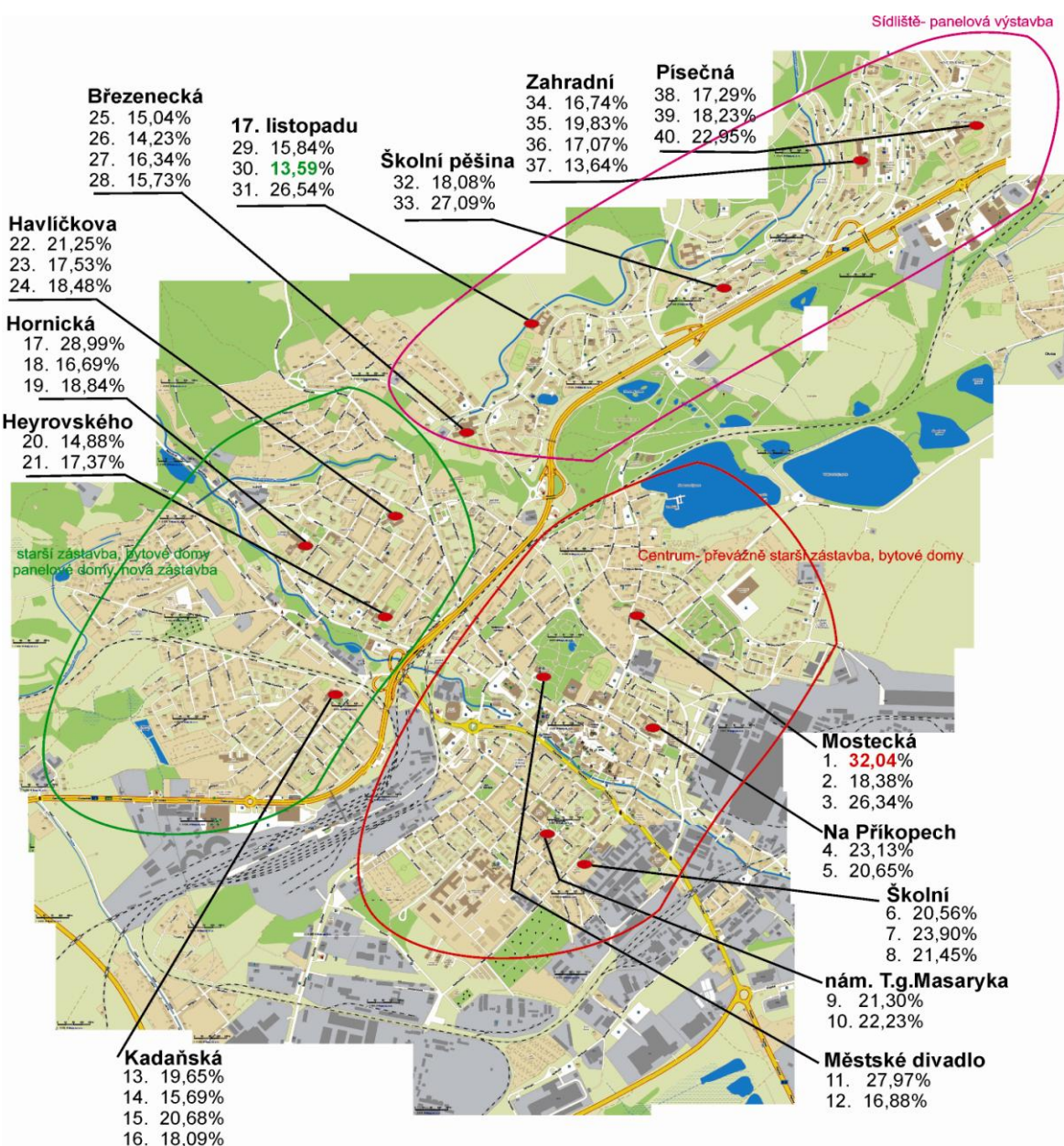
Výsledky v komunálních volbách 2010 prokázaly životaschopnost idejí volební strany PRO Chomutov, což se projevilo ve výsledku 20,06% získaných hlasů, čímž strana zůstala necelé 2% za vítěznou ČSSD. Volební účast ve městě byla 32,04%. ODS skončila až na 4. místě, což znamenalo změnu po celých čtyřech volebních obdobích. Propad ODS by o to výraznější, že ji předstihla i KSČM. Je proto evidentní, že obyvatelé města skutečně volají po změně a chtějí strany, které ovlivní sociální jistoty obyvatel.

Tabulka č. 1 – rozložení mandátů

POLITICKÁ STRANA	POČET MANDÁTŮ
PRO Chomutov	8
ČSSD	8
KSČM	6
ODS	6
NO!	3
TOP 09	2
Severočeší.cz	2

Nově vzniklá volební strana skončila, jak jsem již výše zmínila, na druhém místě. Svou sílu chtěla PRO Chomutov původně potvrdit vytvořením koalice se stranami NO!, Severočeši a KSČM, přičemž počítala se ziskem 19ti mandátů. Tento předpoklad se ovšem nenaplnil, neboť Severočeši utvořili koalici s ODS + ČSSD + TOP 09. Proto i přes druhé místo ve volbách a vítězství lídra P. Rabase, který na počet hlasů porazil i J. Mareše, nedokázala strana vytvořit silnou koalici a místo očekávaných 19ti mandátů jich získala pouze 17. Tím je pro ni také obtížnější prosadit sliby z vlastního volebního programu.

Obrázek č. 2 – volební okrsky a % výsledky v komunálních volbách 2010

Zdroj: www.volby.cz, www.mapy.cz, vlastní zpracování

Politická strana měla největší příznivce ve středu města, konkrétně 32% v okrsku gymnázia Mostecká, naopak nejméně procent hlasů obdržela, a to v celkovém počtu 14%, od občanů žijících na sídlištích, která přiléhají ke středu města a pokračují směrem k Jirkovu. Jedná se o sídliště Březenecká, 17. listopadu a Zahradní.

V procentuálním rozmezí (od 14% - 32%) měla strana vždy částečné zastoupení v okrscích. V žádné části města nedosáhla nižšího počtu. Nejčteněji byl v okrsku zastoupen zisk 17%, 18% a 21%. Vzhledem k tomu, že se tyto hodnoty přibližují dolní hranici uvedeného rozpětí, je zřejmé, jaké okrsky méně preferovaly stranu PRO Chomutov: jednalo se o okrsky Zahradní a Písečná.

Střed města, konkrétně Na Příkopěch, Školní, Mostecká a městské divadlo, hlasoval nejčastěji v rozmezí 24% - 32%. Pokud bychom toto měli vztáhnout k volebnímu programu strany, je logické, že občané se přiklonili právě k volebnímu programu strany PRO Chomutov, neboť u gymnázia Mostecká, kde pro tuto stranu hlasovalo nejvíce voličů, se v prostoru bývalého pivovaru pokácelo hned několik stromů, které byly dle sdělení Přemysla Rabase zdravé, ale které „překážely“ výstavbě nového hypermarketu. Také pro výstavbu nových parkovacích míst jsou spíše nakloněni obyvatelé v centru, neboť je tu kvůli historické infrastruktuře značně omezena možnost parkování, na rozdíl od sídlišť, které přiléhají k centru, kde již 2 roky probíhá výstavba nových parkovacích míst. Tento bod volebního programu není pro obyvatele sídlišť nijak atraktivní. Týká se jich spíše systém dopravní obslužnosti MHD, avšak problematika dopravy je velmi individuální a v konečném důsledku tato otázka zůstala v pozadí zájmu voličů.

Dle názoru Přemysla Rabase jsou výsledky v okrscích zřejmě ovlivněny i tím, že v sídlištích bydlí lidé sociálně slabší a také národnostní menšiny. Jde o vlastní hypotézu představitele strany, kterou odvozuje od vyšší ceny bytů či drahých pronájmu bytů v centru města. Proto je názoru, že obyvatelé sídlišť budou vždy volit spíše politické strany, které uznávají a preferují sociální jistoty, tedy ČSSD nebo KSČM.⁴³

⁴³ RABAS, Přemysl: Ústní sdělení, 20. ledna 2012

4.8 Programový základ strany

Volební strana se představila s volebním programem skládajícím se z osmi témat. Tato témata souvisí jak s činností úředníků Magistrátu města, tak s postupy města, na které občanské sdružení apelovalo již před kandidováním do komunálních voleb. Program pohlíží i na dopravní situaci na území města a v neposlední řadě by chtěla strana posílit kulturu a sport pro obyvatele.

První kapitola se týká dobré správy města. Strana chce posílit postavení úředníků a tím využít platných zákonů a etického kodexu. Chce, aby byla zpřístupněna, nebo alespoň zveřejněna všechna jednání zastupitelů města a rovněž aby občané mohli uplatnit své nápady, např. k rozvoji svého okolí. Místní chomutovské noviny chce strana využít jako tzv. pilíř těchto informací.

Druhá kapitola částečně navazuje na první snahou strany o prosazení veřejné zakázky skutečně nejlepším, nikoliv „nejbližším“ uchazečem a zabránit tak nevýhodně uzavíraným smlouvám. Jde nejspíš o poukázání na uzavřenou smlouvu o pronájmu Kamencového jezera, zmíněnou v kapitole Vznik a vývoj. S tím také souvisí určení pravidel pro městské zakázky menšího rozsahu, která by ve všech směrech zamezila možnému korupčnímu jednání.

Významnou kapitolou, která nechybí ve volebním programu snad žádné volební strany, je problematika nezaměstnaných, sociálně slabých a drogově závislých občanů. Představa spočívá v zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných v projektech města (stavební práce, úprava zeleně), zajištění bydlení pro potřebné a sociálně slabé, které má napomoci jejich znovu začlenění se do běžného způsobu života.

V neposlední řadě by se strana snažila vytvořit odpovídající podmínky pro kvalitní zdravotní péči v chomutovské nemocnici, neboť její zřizovatel, Krajská zdravotní a.s., údajně vede nemocnici uměle k útlumu. Občané Chomutova proto nemohou využívat plnou zdravotní péči, přestože zdejší nemocnice má k takovým účelům kapacitu

a vybavení. Strana chce také město přístupné, bezbariérové pro lidi s pohybovým či zrakovým omezením, seniorům i rodičům s malými dětmi.

Další kapitolou je otázka dopravy. Počítá se pro využití prostředků EU pro vybudování cyklostezek s možností využití jednosměrných ulic cyklisty a s vhodnými způsoby vyřešení parkovacích míst hlavně na sídlištích, kde již je situace s parkováním téměř katastrofální. Pokud jde o cyklostezky, přichází strana s poměrně významnou myšlenkou týkající se vybudování cyklostezek mezi Chomutovem a městy ležícími v jeho blízkém okolí, např. Mostem.

S přírodou a zelení souvisí také snaha o rozkvět městských parků, zejména parku u městského divadla, který by měl být oázou klidu a zeleně a bezpečným místem pro občany i v nočních hodinách. Park by měl být rovněž místem konání malých neformálních akcí kulturního charakteru a pořádáním již osvědčených festivalů a slavností.

Důležitým bodem je rozvoj sídlišť v návaznosti na část programu Integrovaný Program Rozvoje Města – sídliště pro život. Podporováno by mělo být budování dalších hřišť, pořádání menších kulturních akcí a využití veřejného prostoru, nikoliv stavby a realizace megalomanských projektů. Zásadou strany je lepší dostupnost a vybavenost, a to za podpory drobných podnikatelů, kteří by měli být blíže občanům.

Problémem města Chomutova je nedůstojný stav tzv. tržnice, která přiléhá k náměstí v centru města. V minulosti byla místem prodeje produktů místních zemědělců. Tržnice většinu času zeje prázdnou kromě sezónních svátků a příležitostních akcí. Strana hodlá navrátit tržnici jejímu původnímu poslání.

Pokud jde o školství, podle programu strany je školní a předškolní vzdělání základem každé rodiny i města. Je třeba přehodnotit dostupnost míst v jeslích a mateřských školách, případně navýšit jejich počet. Chomutovské školky by měly být schopny zajistit kvalitní přípravu dětí na běžnou základní školu. Kvalitní pedagogy je nutné také motivovat a následně odměnit. Je nutné přehodnotit priority v čerpání a spolufinancování prostředků z dotačních titulů Evropské unie a to především na pomoc školám v jejich modernizaci a

s tím spojené následné zkvalitnění výuky. Je snaha o začlenění cizinců podporou jejich vzdělání.

Vzhledem k ekonomické situaci by mělo město investovat do stávajících Městských lázní, především kvůli 50ti metrovému bazénu, který je svou délkou poměrně výjimečný.

Z výsledků komunálních voleb vyplývá, že tento volební program měl u lidí velké ohlasy a občané si přejí, aby politická strana PRO Chomutov vládla, nebo se významně podílela na vládě v Chomutově.⁴⁴

4.9 Anketa

Cílem ankety, kterou jsem sestavila formou jednoduchého anketního dotazníku (viz příloha 4.), bylo ověřit, na kolik jsou názory chomutovských občanů nakloněny jednotlivým volebním bodům strany PRO Chomutov.

Výsledky ankety pochopitelně nelze považovat za reprezentativní, neboť z povahy věci nesplňuje anketa základní požadavky na objektivní dotazníkové šetření v rámci řádného výzkumu. Přesto se domnívám, že anketa může být zajímavou sondou do smýšlení určité části místních občanů, jejichž vzorek jsem se pokusila sestavit alespoň do jisté míry reprezentativně. Anketu jsem rozdala následujícím skupinám lidí:

- a) Svým známým a příbuzným, kteří jsou bez výjimky obyvateli města
- b) Pedagogům na střední zdravotní škole Chomutov
- c) Studentům 4. ročníku střední školy technické a automobilní Chomutov
- d) Sestrám a doktorům v chomutovské nemocnici a klientům domova pro seniory na sídlišti Písečná
- e) Úředníkům magistrátu města Chomutova

⁴⁴ Oficiální stránky volební strany PRO Chomutov, www.prochomutov.estranky.cz, [cit. 2011-09-06]

Z výše uvedeného výčtu vyplývá, že věková struktura respondentů je poměrně vyrovnaná a jednotlivá věková období jsou reprezentována poměrně vyrovnaným počtem.

- 18 – 30 let – 22 respondentů
- 31 – 45 let – 17 respondentů
- 46 – 60 let – 15 respondentů
- 61 a více – 12 respondentů

Také poměr mužů a žen v zásadě vyrovnaný (30 X 36 ve prospěch žen).

Anketa neobsahovala otevřené otázky a ve snaze o co největší srozumitelnost byla pro všechny odpovědi s výjimkou odpovědi na identifikační otázky (pohlaví a věk respondenta) zvolena klasická pětistupňová škála odpovědí. Obdržela jsem celkem 66 řádně vyplněných anketních lístků, které jsem rozepsala do datové tabulky (viz příloha 5.)

4.10 Interpretace ankety

Anketa ukázala poměrně výraznou nejednoznačnost odpovědí a zároveň neprokázala, že by názory respondentů byly vždy v souladu s tvrzeními představitelů volební strany, která jsou ukotvena ve volebním programu. Tato skutečnost je samozřejmě způsobena mnoha faktory: kromě méně reprezentativní ankety také tím, že nebyly testovány politické preference jednotlivých respondentů.

V odpovědi na první otázku se ukázalo, že většina respondentů věří v existenci etického kodexu na magistrátu města Chomutova, 57 respondentů, tj. 86,4%. V této souvislosti je možná zajímavé poukázat na snahu volební strany takový etický kodex zavést, jelikož doposud ve skutečnosti neexistuje. Anketa odhaluje, že značná část veřejnosti o jeho neexistenci nemá ponětí.

Výraznou kritiku si ve volebním programu vysloužily místní chomutovské noviny, avšak v pohledu na kvalitu novin není podle ankety situace ani trochu jednoznačná, neboť respondenti volili nejčastěji variantu odpovědi „nevím“ a v součtu ostatních variant byly

kladné i negativní odpovědi v podstatě vyrovnané. Častá odpověď „nevím“ může pochopitelně dokumentovat také skutečnost, že respondenti místní noviny nečtou a jejich kvalitu neumějí posoudit.

Poměrně jednoznačně by respondenti vítali zveřejňování výběrových řízení prostřednictvím internetu, „rozhodně pro“ nebo „spíše pro“ bylo 39 respondentů. „Rozhodně proti“ byli pouze 2. V tomto směru se tedy volební program strany do vkusu respondentů poměrně „trefil“, avšak na druhou stranu nešlo příliš očekávat, že by se respondenti právě v této otázce stavěli na stranu nezveřejňování řízení.

Obdobně pro zapojení nezaměstnaných občanů v projektech města byla většina respondentů „rozhodně pro“ nebo „spíše pro“ celkem 47 respondentů, zatímco „rozhodně proti“ opět pouze 2 respondenti. I zde se dalo očekávat, že občané budou vůči zaměstnávání lidí bez práce nakloněni, a proto nepřekvapuje, že volební program strany je v této otázce v souladu s výsledky ankety.

Největší překvapení přinesly výsledky ankety v následujících dvou oblastech. Pokud jde o drogově závislé občany a s nimi spojenou kriminalitu ve městě, respondenti se kupodivu necítí příliš ohroženi, ačkoli volební program považuje drogovou scénu za významný místní problém. Variantu, že se respondenti spíše necítí být tímto problémem ohroženi, volilo dokonce celých 26 respondentů a spolu s těmi, kteří se ohroženi rozhodně necítí být, činí součet 36 respondentů, což je více než 50 %.

Podobně v oblasti výherních automatů a s nimi spojené kriminality se předpoklady tvůrců volebního programu neshodují s názory respondentů ankety, neboť 41 respondentů, tj. 62% se těmito aspekty opět spíše necítí nebo rozhodně necítí být ohroženo. Anketa tedy ukázala, že dva mediálně významné politicko-spoločenské problémy města, které lze považovat za silné trumfy všech politických programů, nejsou obyvateli ani zdaleka vnímány jednoznačně a nelze na nich automaticky získávat politické body.

Naopak problémy s parkováním vnímá jako problematické celkem 42 respondentů, tj. 83,6% přičemž pouze 3 respondenti prohlásili, že problémy s parkováním rozhodně nemají. Chomutov je velmi lidnatou aglomerací s více než 50.000 obyvateli a poměrně silný rozvoj kulturně-podnikatelských aktivit s sebou přináší i vyšší poptávku po silniční infrastruktuře. V tomto směru město není výjimkou v porovnání s obdobně velkými městy na téměř celém území republiky.

Dále anketa, možná pro mnohé trochu překvapivě, neprokázala zvláštní zájem o vybudování cyklostezek na území města, neboť kolo by si pro svou cestu do práce nebo školy i v případě vybudované cyklistické infrastruktury rozhodně zvolilo pouhých 7 respondentů, zatímco rozhodně nezvolilo celých 22 respondentů (nejčastější varianta odpovědi). Interpretace odpovědí právě na tuto otázku patří možná mezi nejkomplicovanější, neboť důvody nezájmu o vybudování cyklostezek mohou záviset na mnoha společenských faktorech: skladby obyvatelstva, celkovému charakteru města, popř. určité společenské tradici. Osobně bych velkou váhu přikládala i obecně (neekologickému) smýšlení této tradičně silně industriální oblasti, kde lidé jednoduše nemusejí být příliš zvyklí přemýšlet ekologicky, neboť celá řada přírodu značně zatěžujících podniků dává zdejším obyvatelům práci a je vnímána jako přirozená součást života.

Velkou nerozhodnost projevíli respondenti ankety v názoru na systém MHD, neboť takřka polovina respondentů nedokázala odpovědět kladně ani záporně a zvolila odpověď „nevím“. Nelze však přehlédnout fakt, že za rozhodně vyhovující označil systém MHD pouze jediný respondent. Nutno dodat, že problematika dopravy obecně je vždy vnímána velmi subjektivně a mnohdy také nerealisticky s ohledem na lokální preference jednotlivých občanů. Jinými slovy je MHD přesně oním systémem, který prakticky nikdy nelze nastavit tak, aby vyhovoval všem občanům.

Zajímavý je pohled respondentů na zamýšlenou výsadbu stromů za účelem zlepšení ovzduší ve městě. Podíl nerozhodných respondentů byl podobně jako v otázce MHD nejvyšší, avšak mírná většina se klonila k názoru, že výsadba stromů „rozhodně je“ nebo „spíše je“ užitečná (36 respondentů). Hraje zde roli skutečnost, že odpověď neobsahuje

názor na samotnou výsadbu stromů, nýbrž také její užitečnost v souvislosti s jiným fenoménem – čistotou ovzduší. Proto se ve výsledku mohla projevit jistá odborná polemika, která vliv výsadby stromů na čistotu ovzduší nepovažuje za jednoznačný.

Konečně za nejednoznačnější lze spolu s první otázkou týkající se etického kodexu považovat výstavbu hřišť na sídlištích. 51 respondentů by pro budování (rozhodně nebo spíše pro) hlasovalo, zatímco „spíše proti“ nebo „rozhodně proti“ byli pouze 3 respondenti.

Úhrnem lze říci, že v anketě existoval větší či menší soulad respondentů s předpoklady tvůrců volebního programu. Celkem v 6 z 11ti rozhodných otázek, což je téměř přesná polovina. U ostatních, byl buď zjevný nesoulad, nebo byly odpovědi neutrální. V mnohém byly podle mého názoru odpovědi překvapující, zvláště skutečnost, že drogy ani výherní automaty nepovažují respondenti ankety za tak závažný problém, jakým by se mohl zdát při čtení volebního programu strany. Naopak rozhodně nebylo překvapením, že lidé vítají budování nových parkovišť a hřišť na sídlištích a ocenili by i lepší systém MHD.

5. ZÁVĚR

Cílem práce bylo charakterizovat nově vzniklou regionální volební stranu PRO Chomutov, její vznik a vývoj, přiblížit volební program strany a vymezit volební výsledky v komunálních volbách v roce 2010. Cílem bylo také podrobněji rozebrat volební program z hlediska jeho relevance a to pomocí k tomu účelu sestavené ankety.

Strana vznikla s účelem vstoupit do voleb. Reagovala tím na nespokojenost občanů s politikou města a nabídnout alternativu, která bude mít na prvních místech správu veřejných věcí. Stranu proto nelze označit jako protestní.

PRO Chomutov je stranou, která má podporu SZ. Podle typologie v regionu spadá strana regionální, jež vznikla jakožto strana „čistá“, strana teritoriální obrany.

Strana působí pouze na komunální úrovni jako protiváha „zavedeným“ stranám a neprofiluje se ideologicky. Jako základní programový směr je snaha zlepšit hospodaření s veřejnými prostředky a obecným majetkem a současně zpříjemnit život obyvatelům města.

Výsledky ve volbách byly zajímavé a pro stranu velmi povzbuzující. Navzdory druhému místu obdržel lídr strany největší počet hlasů. Volby vyhrála ČSSD. Strana měla teoreticky velký předpoklad pro vytvoření silné koalice. Ale v následném koaličním jednání vše dopadlo jinak. Při porovnání volebních výsledků v jednotlivých okrscích byl patrný vliv volebního programu: střed města a blízké okolí byl procentuálně nadprůměrný, což odpovídá vazbě mezi děním v centru Chomutova, konkrétně prodeje pozemku bývalého pivovaru a pokácení zdravých stromů v objektu a investiční projekty v prostorách bývalých kasáren. Oproti tomu v okrajových částech města, sídlištích, měly pravděpodobně vliv na elektorát spíše sociálně zaměřené strany.

Protože je zdánlivě brzy na to hodnotit, zda strana za dob své existence, tedy za období jednoho roku již něco ze svého volebního programu prosadila, byla práce zaměřena na relevanci volebního programu. Výsledky ankety potvrdily u téměř poloviny odpovědí soulad respondentů s předpoklady tvůrců volebního programu. U druhé poloviny otázek byl buď zjevný nesoulad, nebo byli odpovědi neutrální.

V současné době se PRO Chomutov rozhodlo podporovat hnutí PRO! Kraj, které má ambice uspět v krajských volbách v roce 2012.

Tato práce nechce politickou stranu PRO Chomutov glorifikovat, nýbrž chtěla poukázat na smýšlení lidí ve městě a na priority, které občané města mají.

6. SEZNAM LITERATURY

ADAMOVI, Karolina, KRÍŽKOVSKÝ, Ladislav. *Základy politologie*. 1. vydání Praha: C. H. Beck, 2000. 276 s. ISBN 80-7179-315-9

ANTOŠ, Marek, WINTR, Jan. *Volby, demokracie, politické svobody*. 1. vydání Praha: Leges, 2010. 224 s. ISBN 978-80-87212-62-2

BOBBIO, Norberto. *Pravice a levice: důvody a rozdělení politické scény*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003. ISBN 80-7325-012-8

ČECHUROVÁ, Jana. *Česká politická pravice*. 10. svazek knižnice Dějin a současnosti Praha: NLN, 1999. 128 s. ISBN 80-7106-264-2

ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálních politických systémech*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5

DOLEJŠ, Jiří. *Levice mezi minulostí a budoucností*. 78. publikace Praha: Svoboda Servis, 2010. 160 s. ISBN 978-80-86320-67-0

FIALA, Petr, SCHUBERT, Klaus. *Moderní analýza politiky*. 1. vydání Brno: Barrister & Principal, 2000. 170s. ISBN 80-85947-50-1

FIALA, Petr, STRMIISKA, Maxmilián. *Teorie politických stran*. 1. vydání Brno: Barrister & Principal, 1998. ISBN 80-85947-31-5

KREJČÍ, Oskar. *Kniha o volbách*. 1. vydání Praha: Victoria Publishing, a.s., 1994. 359 s. ISBN 80-85605-88-0

MAREŠ, Miroslav. *Etnické a regionální strany v ČR po roce 1989*. 1. vydání Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2003. 239 s. ISBN 80-7325-026-8

MRKLAS, Ladislav. *Krajské volby 2000*. 1. vydání Praha: CEVRO, 2001. 164 s. ISBN 80-238-6750-4

NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran*. 1. vydání Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. 276 s. ISBN 80-85850-22-2

PECKA, Emanuel. *Sociologie politiky*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 240 s. ISBN 978-80-247-2793-6

STEJSKAL, Jan, KOVÁRNÍK, Jaroslav. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vydání Praha: Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2

STRMISKA, Maxmilián. *Regionální strany a stranické systémy*. 1. vydání Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 1998. 202 s. ISBN 80-85959-32-1

Internetové zdroje:

Česko. *Zákon č. 491/2001 Sb. ze dne 6. prosince 2001 o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů* [on-line]. 40 s. (PDF) [cit. 2011-11-05]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/soubor/zakon-491-2001-pdf-70022.aspx>

Demografie, strana naposledy edit. 2011-11-03 [cit. 2011-11-03]. Dostupný z WWW: www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artellID=457

Kamencové jezero, strana naposledy edit. 2011-11-03 [cit. 2011-11-03]. Dostupný z WWW: <http://www.kamencovejezero.cz/cs/informace/o-vode>

Oficiální stránky města Chomutov, strana naposledy edit. 2011-11-03 [cit. 2011-11-03]. Dostupný z WWW: www.chomutov.mesto.cz

Oficiální stránky PRO Chomutov, strana naposledy edit. 2011-09-06 [cit. 2011-09-06]. Dostupný z WWW: www.prochomutov.estranky.cz

Podkrušnohorský zoopark, strana naposledy edit. 2011-11-03 [cit. 2011-11-03]. Dostupný z WWW: <http://www.zoopark.cz/cs/o-nas>

Interní materiály:

FINSTRLOVÁ, Helena a kolektiv, *Souhrnná zpráva*. 1. Textová zpráva Brno: Projekce zahradní krajinná a GIS, 2006. 98 s.

KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM, Usnesení č. j. 15A 78/2010-109, ze dne 13. 09. 2010

Ústní sdělení:

RABAS, Přemysl: Ústní sdělení, 8. ledna 2012 a 20. ledna 2012.

7. SEZNAM ZKRATEK

KZAM - celostátně používaný číselník pro klasifikaci zaměstnání. Byl vytvořen za účelem mezinárodní srovnatelnosti statistických ukazatelů a vypracován na bázi Mezinárodní klasifikace povolání

ODS – Občanská Demokratická Strana

ČSSD – Česká Strana Sociálně Demokratická

KSČM – Komunistická Strana Čech a Moravy

SZ – Strana Zelených

NO! – Nespokojení občané

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

VV – Věci Veřejné

SPOZ – Strana Práv Občanů Zemanovci

MHD – Městská hromadná doprava

8. PŘÍLOHY PRÁCE

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – logo volební strany PRO Chomutov.....	28
Obrázek č. 2 – volební okrsky a % výsledky v komunálních volbách 2010.....	30

Seznam grafů

Graf č. 1 – výsledky komunálních voleb.....	29
---	----

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – rozložení mandátů.....	29
---------------------------------------	----

Seznam příloh

Příloha č. 1 – seznam kandidátů PRO Chomutov.....	46
Příloha č. 2 – Petr Sas.....	48
Příloha č. 3 – anketní dotazník.....	50
Příloha č. 4 – datová tabulka.....	54

Příloha č. 1

Seznam kandidátů PRO Chomutov

MVDr. Přemysl Rabas – 46 let, poradce pro zoolog. zahrady – Strana zelených (dále SZ)

Ing. Jan Hartman – 52 let, technik – bez politické příslušnosti (dále BPP)

Mgr. Eva Blažková – 29 let, úřednice - SZ

MUDr. Michal Kasl – 43 let, zubní lékař – BPP

Ing. Vladimír Koten – 51 let, technik – BPP

Bc. Alena Zadáková – 29 let, plánovačka výroby – SZ

Mgr. Andrea Löblová – 34 let, kurátorka – BPP

Ing. Daniel Černý – 37 let, obchodní ředitel – BPP

Jan Sipos – 54 let – terénní sociální pracovník – BPP

MUDr. Monika Mrugová – 46 let, lékařka – BPP

Jan Štefánek – 37 let, geodet – BPP

Vlastimil Polívka – 59 let – personalista – BPP

Mgr. Josef Forman – 49 let, pedagog – BPP

Mgr. Karel Straka – 30 let, konzultant - BPP

Antonín Hurník – 59 let, podnikatel – BPP

Ing. Jiřina Ovčarová – 47 let, pedagog – BPP

MUDr. Petr Zapletal – 41 let, lékař – BPP

Petr Točín – 52 let, Podnikatel – BPP

Mgr. Martina Nováková – 36 let, pedagog – BPP

MUDr. Marian Bystroň – 39 let, lékař – BPP

Bc. Marcela Vörösová – 47 let, zdravotní sestra – SZ

Mgr. Ing. Oldřich Moravec – 46 let, technik – BPP

Mgr. Jiří Vopička – 25 let, právník – BPP

Mgr. Eva Olahová – 29 let, pedagog – BPP

Zbyněk Nejezchleba – 58 let, technik, předseda krajské rady Junáka – BPP

Martin Pilař – 32 let, řidič – BPP

Tuan Pham – 51 let, tlumočnick – BPP

Simona Kvasnovská – 46 let, administrativní pracovnice – BPP

Aleš Hrebeniak – 29 let, truhlář – BPP

Mgr. Michaela Hronová – 49 let, pedagog – BPP

Michal Štefaničák – 34 let, zámečník – BPP

Ing. Jaroslav Mikeš – 44 let, daňový poradce – BPP

Marek Veselý – 40 let, realitní makléř – BPP

PaedDr. Zuzana Dolejší – 47 let, podnikatelka – BPP

Michaela Doubková – 25 let, kadeřnice – BPP

Bývalý člen Strany zelených Petr Sas:

- Rabas Hartmanem vytunelovali licenci strany Zelených, aby sestavili vlastní kandidátku ProChomutov.
- Sdružení nesehnalo dostatek podpisů pro registraci, tak přišly na řadu podvody a machinace.
- Podivné praktiky sestavení kandidátky v Chomutově potvrdila i Krajská revizní komise Strany zelených a doporučila její stažení pro neplatnost z komunálních voleb v Chomutově.
- Rabas je neloajální člověk a netýmový hráč, který pro uspokojení vlastních ambicí zradí kohokoliv. Dokonce někteří členové Strany zelených jsou jeho praktikami znechuceni.

Petr Sas: člen Strany

Rabas s Hartmanem vytunelovali licenci strany Zelených, aby sestavili vlastní kandidátku

Místní organizace Strany zelených byla při sestavování kandidátky do komunálních voleb v Chomutově vytunelována. Společná kandidátka Strany zelených a nezávislých kandidátů pod názvem PRO CHOMUTOV byla vytvořena pomocí podvodů a machinací člena SZ Přemysla Rabase a šéfa spolku Pro Chomutov, známého blogisty Harryho, Ing. Jana Hartmana. „Oba využili licence Strany zelených s cílem dostat se do městského zastupitelstva, aniž by měli potřebnou podporu občanů města Chomutova,“ řekl Ing. Petr Sas, člen Strany zelených. Zelení proto podali návrh na zrušení kandidátky k orgánům strany. „Nemůžeme nadále přihlížet tomu, jak chce sdružení Pro Chomutov využít přízně voličů Strany zelených k prosazení svých pochybných zájmů,“ dodává Sas. Podvody při sestavení kandidátky v Chomutově potvrdila i Krajská revizní komise Strany zelených a doporučila její stažení pro neplatnost z komunálních voleb v Chomutově.

Přemysl Rabas chtěl původně kandidovat jen za sdružení Jana Hartmana Pro Chomutov. To však nesehnalo dostatečný počet podpisů pro vznik sdružení. „Proto se Rabas vrátil k nám

a využil naší licence k sestavení kandidátky, bez které by se jinak Hartmanovci nedostali do voleb. Členy strany však z kandidátky odstřelil a na 35-ti členné kandidátce volební strany PRO CHOMUTOV zůstali pouze 4 členové SZ,“ vysvětluje Sas. Aby vše prošlo, musel Rabas využít lstí při vytváření kandidátky. Tu zaregistrovala jakási paní Sekerková, kterou kromě Rabase nikdo z členů SZ nikdy neviděl. Vše bylo v rozporu se stanovami SZ.

Někteří členové strany jsou znechuceni jednáním Přemysla Rabase, který se nezastaví před nekalými praktikami, aby dosáhl svých cílů. „Za zády členů vlastní strany se domluvil s panem Hartmanem, vytunelovali licenci strany a sestavili si vlastní kandidátku,“ říká Sas. To jsou praktiky, které nejsou v souladu s principy Strany Zelených a jeho ústředním heslem „Změňme klima v české politice“. „Na Rabase jsem proto podal trestní oznámení na Státním zastupitelství v Chomutově, protože svým jednáním poškodil pověst strany a zájmy jejích členů,“ dodává Sas.

Příloha č. 3

Anketa

A N K E T A

VOLEBNÍ PROGRAM VOLEBNÍ STRANY PRO CHOMUTOV V SOUVISLOSTI S NÁZORY OBČANŮ

Anketní šetření je zaměřeno na zjišťování relevance základních bodů volebního programu PRO Chomutov v souvislosti s tím, jak vybraná témata vnímají občané města.

Podle názoru respondentů budu usuzovat, zda jsou témata relevantní (tj. na kolik volební program strany souzní s názory obyvatelů města)

Dotazník je určen osobám starším 18 let, které mají trvalé bydliště ve městě Chomutov

1) Pohlaví:

- 1) Muž
- 2) Žena

2) Věk:

1) 18 – 30 let	- časná dospělost
2) 31 – 45 let	- střední dospělost
3) 46 – 60 let	- pozdní dospělost
4) 61 let a více	- seniorský věk

3) Myslíte se, že se pracovníci magistrátu řídí při své práci etickým kodexem?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

4) Líbí se Vám místní Chomutovské noviny?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

5) Chtěli byste, aby průběh výběrových řízení veřejných zakázek byl zobrazen na internetu?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

6) Souhlasíte se zapojením nezaměstnaných v projektech města?
(např. stavební práce, úprava zeleně)

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

7) Je podle Vás město nebezpečné kvůli drogám?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

8) Je podle Vás město nebezpečné kvůli automatům?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

9) Je ve vašem místě bydliště dostatek parkovacích míst?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

10) Kdyby byly po celém městě vybudované cyklostezky, jezdili byste do práce/školy na kole místo automobilem?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

11) Vyhovuje vám jízdní řád MHD?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

12) Myslíte si, že když se zasadí nové stromy, pomůže to městu pro zlepšení ovzduší?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

13) Chtěli byste mít na sídlišti hřiště a prostor na pořádání menších kulturních akcí?

- 1) rozhodně ano
- 2) spíše ano
- 3) nevím
- 4) spíše ne
- 5) rozhodně ne

Příloha č. 4

Datová tabulka

		OTÁZKY												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
RESPONDENTI	Respondent 1	2	1	1	2	2	1	4	5	1	1	5	3	1
	Respondent 2	1	1	1	3	1	1	5	5	1	2	5	2	1
	Respondent 3	2	1	1	3	3	1	3	3	3	4	2	2	2
	Respondent 4	2	2	2	3	2	2	4	4	2	4	3	2	2
	Respondent 5	2	1	4	2	1	1	2	4	3	1	2	3	1
	Respondent 6	2	3	1	4	3	1	2	4	2	2	3	1	2
	Respondent 7	2	1	1	2	2	5	2	2	2	3	4	3	2
	Respondent 8	2	4	2	3	3	1	3	3	3	2	2	2	2
	Respondent 9	2	2	2	2	1	2	3	3	2	5	2	2	1
	Respondent 10	2	1	1	4	2	4	2	2	1	2	3	3	2
	Respondent 11	2	1	1	3	2	3	2	2	1	1	2	3	3
	Respondent 12	2	2	1	4	1	1	4	3	2	4	3	1	2
	Respondent 13	2	4	2	2	2	2	4	5	4	5	3	3	4
	Respondent 14	2	3	3	2	1	1	4	4	2	5	3	2	2
	Respondent 15	2	1	5	1	1	5	2	2	4	2	3	3	1
	Respondent 16	2	4	2	4	2	1	5	5	3	5	2	2	1
	Respondent 17	2	1	3	5	3	3	2	4	3	2	1	3	1
	Respondent 18	2	1	2	4	2	4	2	3	1	4	4	3	2
	Respondent 19	2	3	1	1	1	1	1	1	1	5	3	1	1
	Respondent 20	2	2	1	3	2	3	4	3	2	4	3	3	2
	Respondent 21	2	1	1	2	3	2	2	4	4	4	4	2	3
	Respondent 22	2	3	1	2	3	1	1	3	3	2	2	4	2
	Respondent 23	2	1	2	2	3	4	4	5	2	4	4	3	2
	Respondent 24	2	2	1	2	2	1	4	2	4	5	5	1	1
	Respondent 25	2	1	1	3	3	4	4	4	2	4	3	3	2
	Respondent 26	2	2	1	3	1	1	4	4	2	2	3	3	2
	Respondent 27	2	2	2	2	1	1	4	4	1	3	2	4	2
	Respondent 28	2	1	5	2	1	2	5	5	5	5	3	2	2
	Respondent 29	2	3	1	4	3	1	1	2	2	1	4	1	2
	Respondent 30	2	4	1	3	4	1	3	3	2	5	3	3	2
	Respondent 31	2	2	1	3	2	1	4	4	2	2	3	1	2
	Respondent 32	1	2	1	3	3	1	4	4	3	1	2	3	2
	Respondent 33	1	4	1	5	3	2	2	3	2	5	3	1	1

		OTÁZKY												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
RESPONDENTI	Respondent 34	1	1	1	4	4	2	5	5	1	1	3	3	2
	Respondent 35	1	4	1	3	3	1	4	4	2	5	3	2	3
	Respondent 36	1	2	1	3	2	1	4	4	4	5	3	1	1
	Respondent 37	1	3	1	2	2	1	4	4	1	5	3	1	3
	Respondent 38	1	3	1	4	3	1	1	2	2	4	4	1	3
	Respondent 39	1	2	1	3	1	2	2	2	1	2	2	2	2
	Respondent 40	1	2	2	2	2	3	3	4	2	4	5	2	2
	Respondent 41	1	1	2	3	2	1	2	2	5	2	3	3	1
	Respondent 42	1	1	2	3	4	2	2	3	1	4	3	3	2
	Respondent 43	1	4	2	2	4	1	5	5	3	5	2	3	3
	Respondent 44	1	2	2	5	2	1	4	4	2	3	3	2	1
	Respondent 45	1	4	1	5	3	1	5	5	4	3	3	3	3
	Respondent 46	1	4	1	4	3	3	4	4	3	5	4	3	3
	Respondent 47	1	3	3	1	5	4	4	4	1	5	3	4	5
	Respondent 48	1	1	3	4	3	2	5	4	4	5	3	2	3
	Respondent 49	1	1	2	5	3	1	4	4	2	3	3	2	1
	Respondent 50	1	2	1	2	2	4	3	4	1	4	4	2	1
	Respondent 51	1	4	1	4	5	1	5	5	3	4	2	1	3
	Respondent 52	1	1	2	4	2	4	2	4	1	4	4	3	2
	Respondent 53	1	4	2	2	2	3	3	4	3	5	3	2	3
	Respondent 54	1	1	3	3	1	1	5	5	3	1	5	3	1
	Respondent 55	1	3	1	5	4	1	1	3	1	4	3	1	1
	Respondent 56	1	4	1	5	3	1	3	3	3	5	3	1	2
	Respondent 57	1	2	2	4	2	2	4	4	4	5	4	1	1
	Respondent 58	1	3	1	4	2	1	4	4	1	2	5	2	4
	Respondent 59	1	3	1	3	3	1	5	5	1	5	3	1	1
	Respondent 60	1	3	1	3	2	3	4	4	5	4	4	3	3
	Respondent 61	2	1	1	1	1	3	4	4	2	5	3	4	1
	Respondent 62	2	2	2	5	4	2	3	3	3	4	3	2	2
	Respondent 63	2	2	4	3	1	3	3	3	1	5	3	5	1
	Respondent 64	2	3	1	3	1	3	4	4	1	4	2	4	1
	Respondent 65	2	3	1	2	2	2	4	4	2	3	5	2	2
	Respondent 66	2	3	1	1	2	1	2	2	2	4	4	2	2